لە ستایشی شکستی ترامپدا ... ئاسۆکمال

شکستی ترامپ شکستی ڕەمزێک و پەیکەرێکی جیهانی نوێی فاشیزمی بورژوازیە. بورژوازیەکی بێ پەردە لە هێرش کردنە سەر مافی کرێکاران و تەندروستی خەڵک و کەشوهەوای زەوی و زیندوکردنەوەی گەشەپێدانی ڕاسیزم و دەست ئاوەڵاکردنی کۆمپانیا و سەرمایەدارانی ئەمریکا بە کۆمەڵەکەی سەرمایە لەسەر حسابی ئەم بێ مافیانە، وە نائارام کردنی جیهان تا ڕادەی هەڕەشەی ئەتۆمی لەو کۆمپانیا و دەوڵەتانەی کە پێشبڕکێی ئەمریکا دەکەن.
هەربۆیە شکستی ترامپ شکستی ئەو باڵەی بورژوازی ئەمریکایە کە ئاڵاهەڵگری ئاشکرای ئەم بەربەریەتە بوو.
ئەم هەڵبژاردنەی ئەمریکا و شکستی ترامپ بوە مەسەلەی هەموو جیهانیش چونکە ئەم بەربەریزمەی نیولیبرالیزم مەسەلەی هەموو جیهانە. شکستێک کە بەرچاوی هەموو فاشیزمی نوێی بورژوازی وەک ترامپ، پوتین لە ڕوسیا و بەلسەنارۆ لە بەرازیل و نایگل فەراج بەریتانیا و لەپین لە فەڕەنسا و وڵاتانی تردا ڕەش کردوە. ئەمە هۆکاری خۆشحاڵیەکی جیهانیە لەلایەن خەڵکی ئازادیخوازەوە بە شکستی ترامپ. ئەمە بەرهەمی گلۆبالیزمی فاشیزمی نوێ و هەروەها گلۆبالیزمی خەباتی کرێکاران و توێژە کەم دەرامەتەکان دژی نیولیبرالیزم و فاشیزمە نوێ یەکێیەتی.
بەڵام لە ستایشی شکستی ترامپدا دەبێ ئاگاداری چاڵەی بایدنی نیولیبراڵ بین. فاشیزمی نوێی ترامپ لە منداڵدانی نیولیبرالیزمەکەوە هاتە دەرەوە کە هەردوو حزبی دیموکراتی و کۆماری لە چوار دەیەی ڕابردوودا لە ئەمریکا پێکەوە پیادەیان کردوە بایدن یەکێک لەسەرانی ئەم نیولیبرالیزمە بوە لەم ٤ دەیەدا.
شکستی ترامپ تەنیا شکستی بەرهەم و منداڵێکی هاروهاج و بێ پرەنسیپی ئەم نیولیبرالەیە، کە بە دەرکیشانی سەرمایەداری لە ئەزمەی ئابوری و مالی ئەمریکی هەموو کەنەپەرستیەکی سیاسی و کەلتوری ژیاندەتەوە و پۆپۆلیزمێکی ڕاستڕەوانەی کردەتە مەدی میدیا و بوەتە قیبلەنمای هەمووگروپ و حزب و بزوتنەوە ڕاسیستی و فاشیستیەکان لە ئاستی ئەمریکا و ئەوروپا و جیهاندا.
ئەم شکستەی ترامپیزم لە دەنگدانێکدا خۆی ئاکامی ٤ ساڵ لە خەباتی کرێکار و چەپ و سۆشیالیستی کۆمەڵگەی ئەمریکایە کە لە مانگرتن و خۆپیشاندان و زیندووکردنەوەی باڵی چەپ لە نیو حزبی دیموکرات و

هێنانە پێشەوەی قسەکەری وەک ساندەرس دا خۆی نمایش کرد. دەنگدانی کرێکاران و ژنان و بزوتنەوەی دژی ڕاسیستی و یەکێتیە کرێکاریەکان دژی ترامپ خۆی هاتنە مەیدانی سیاسی بوو کە درێژەی ئەم ناڕەزایەتیانەیە. شکست لە هەڵبژاردندا هەرچەند هەنگاوێک بەپێشەوەی ئەم بزوتنەوە ڕادیکالە یە لە مەیدانی ململانێی سیاسی نێو کۆمەڵگەی ئەمریکیدا دژی نیولیبرالیزم، بەڵام هێشتا بەمانای سەرکەوتن دژی نیولیبرالیزم و ئەو سیاسەتانە نین کە ترامپیزمی گەیاندە دەسەڵات.

بورژوازی نیو لیبرالی ئەمریکا لە ٤ دەیەی ڕابردوودا $47 ترلیۆن دۆلاریان لە 90٪ کۆمەڵگەوە تەسلیمی 0.1٪ دەوڵەمەندەکانی ئەمریکا کردوە کە سامانەکەیان دوبەرابەر کردەتەوە تا گەیشتەتە ٢٠٪ی داهاتی وڵات .

لەم چەند ساڵەی ڕابردوودا کۆمەڵگەی ئەمریکی جارێکی تر کەلتوری بەرژەوەندی ئەمریکا یەکەمە و لە پێش جیهانەوەیە ، کەلتوری دژی کۆچبەر و دژی خەڵکی ڕەش پێست، وە کەلتوری باڵادەستی نەژادی سپی پێست کە ٤٠٪ کۆمەڵگەی هێنایە سەر ئەو باوەڕەی کە دەبێ یاسا بەدەست ئەم ئەمریکیە نیشتمان پەروەرانەوە بێت.

لە ٦٠٪ ئەندامانی کۆنگریسی حزبی کۆماری ترەمپ باوەڕیان بەوە نیە کە ئینسان دەوری هەبێ لە خراپکردنی کەش و هەوای گۆی زەویدا و هێشتاش ملیۆنەها کەس دەنگی بە ترەمپ و حزبەکەی داوە.

شکستی تەواوەتی ئەم هەرشانەی ترامپیزم و نیولیبرالیزم لە سندوقی دەنگدان و هەڵبژاردنە پەرلەمانی و سەرۆکایەتیەکانەوە ئیمکانی نابێ لەبەرئەوەی ئەمانە دوو حزبی سیاسی سازی دەکەن کە پشتیوانی ملیارەها دۆلاری کۆمپانیا سەرمایەداریەکانی ئەمریکا هەموو سیستمی سیاسیان کردەتە بارمتەی خۆی.

ئەمە لانی کەم لە مێژووی سیاسەتی ٤٧ ساڵەی بایدنی دیموکراتەکاندا بەمان سەلماوە لە مەسەلەی زیاترکردنی باج و دابین نەکردنی تەندروستی گشتی خۆڕایی و چارەسەرنەکردنی قەرزداری سەر کرێکار و چینە کەم دەرامەتەکان و دەستایەتی کۆمپانیاکان و پیویستی بەدوبارە خۆشخەیاڵی بەم سەرۆکە تازەیەوە نیە.

شکستی ترامپیزم پەیوستی بە درێژەدان بەو خەباتە کرێکاری و ڕادیکاڵەیە کە ئەم چەند ساڵە دژی سیاسەتە نیو فاشی و نیولیبرالیزمەکان توانیان دۆخی سیاسی بەرەو چەپ وەرگێڕن و لە ڕیزەکانی حزبی دیموکراتیشدا فشاری خۆی دابنێ. لابردنی ترامپ قورسایەکی لەسەر سنگی ئەم ئومێدەی خەباتە بە گەیشتن بەدنیایەکی باشتری لابردوە کە ئێستا دەتوانین هەناسەیەکی ئازادانە لە کۆمەڵگەیەکدا هەڵکێشین کە ڕەمزێکی فاشیزمی نوێی لە کۆشکی دەسەڵات

دەرپەڕاندوە. ئەمە دەورانی سیاسی بونەوەیەکی نوێی و تەجروبەیەکی نوێی چینی کرێکار و چەوساوەکانی کۆمەڵگەیە.
بەڵام پرسیاری سەرەکی لە ئێستادا ئەوەیە ئەگەر نیولیبرالیزم باوکی ڕۆحی ترامپیزم بوە ئەمڕۆ چۆن بەر بە هاتنەوە سەرکاری تراپمەکان و نیولیبرالەکان دەگرین؟
ئەمە پێویستمان بە خەباتێکی سیاسیە کە لەم سنورە بەرتەسکانەی بە هەڵبژاردنی یەکێک لەم کاندیدانەی چینی دەسەڵاتدار تەواو دەبێ. ئەم قەیرانەی هاتنە سەرکاری ترامپ و هیتلەر و پوتین تەواو نابێ کە مرۆڤایەتی ئەمڕۆ دوای دەیان سەدە لەشارستانی و گەشەی فکری و ڕەوشت ئەم جۆرە کەسانە نوینەرایەتی دەکەن.
ئەم ئەزمەی نوێنەرایەتیە ، لە ئێستادا لەهەرکاتێکی تر زیاتر ئەو پرسیارە بنچینەیی و ڕادیکاڵە دەوروژێنێ کە ئایا بۆچی دەوری دەوڵەت و پەرلەمان و حزبی سیاسی چیتر پێویستە؟ بۆچی لەگەڵ شۆڕشی ئینفۆرمەیشن و کۆمینکەیشن دەزگایەکی بیروکراتی وەک دەوڵەت و دامودەزگا یاسایی و پۆلیس و حکومەت و سەرۆک و پەرلەمانتار ئەبەدی بن؟
کاتێک شۆڕشی فەرەنسی دەزگای پاشایەتی و کەنیسەی پێچایەوە ، تەسەور نەدەکرا کە دەزگایەکی هەزار ساڵە ئاوا خێرا ئاوا ببێت و لەجێگای ئەو دەزگای نوێنەرایەتی بورژوازی جێگای بگرێتەوە. ئەوکات پادشا و شاژن و شازادەکان وەک ئەم ترامپ و هیلاریە ببونە مەسخەرە و کەس لە ژیانی ڕۆژانەیدا فکر و ڕەوشتی ئەوانەی بە نوێنەری ئینسانیەتی ڕێنسانس نەدەزانی و پێی شەرم بوو ئەوانە چیتر بە نوێنەر و سەرۆکی خۆی بزانێ.
ئەگەر سەرهەڵدانی ئەم دەزگای دەوڵەتە بە سەردەمی عەشیرەت و خاوەن کۆیلە و دەرەبەگ و ئیمپریالیزم پێویستیەک بوو کە دەزگای شەڕ و تاڵانی و هێشتنەوەی بەزۆری خەڵک بەبێ ئەم دەزگایە بەڕێوە نەدەچوو. ئێستا چۆن دەتوانێ تەبریر بکرێ؟
کاتێک بەشداری هەر کەسێک لە ئابوری و ژیانی کۆمەڵایەتیدا پێویستی بە نوێنەرایەتی نیە و ڕاستەوخۆ هەمو کاردەکەین و پێکەوە دەژین، بۆچی لە ژیانی سیاسیدا نوێنەرایەتی ناچاری و ئەبەدیە. مرۆڤەکان چۆن کاردەکەن دەتوانن هەروا بەبێ نوێنەرایەتیش یاسای کارکردن و بەڕێوەبردنی کارەکە داڕێژن. هەردەزینەوەی کارێک بەناوی نوێنەر و سەرۆک و پەرلەمانتار و دادوەر جگە لە سەپاندنی دەسەڵات بەناوی ئەم شتانەوە بەسەر خەڵکدا هیچی تر نیە. جگە لە هێشتنەوەی سیستەمی کۆیلایەتی هیچی تر نیە.
ئیمکاناتی مادی کۆمەڵگەی بەشەری ئەمڕۆ بەتەواوەتی ئامادەیە کە لە ماوەی چەند دەیەکی کەمدا دەزگای بیرۆکراتی و نوێنەرایەتی

ناڕاستەوخۆ هەڵوەشێتەوە و نەوەی نوێی ئێستا بتوانێ ئیدارەی سیاسی و ئابوری و کۆمەڵایەتی بە بێ سیستەمی دەوڵەت و پەرلەمان و سەرۆکایەتی بەڕێوەبەرێ. ئاشکرایە کە کەمایەتییەکی سەرمایەدارکە ئێستا کۆنترۆڵی بازاڕ و داهات و هەیەکانی بەرهەمهێنانی لەژێردەستدایە وەک خاوەن کۆیلە و دەرەبەگەکانی پێشوو ئەمە وەک خۆیان کۆمۆنیستیە شکست خواردووەکان وێنادەکەن و لەڕێگەی میدیاوە ئەم پڕوپاگەندەیە بەرهەم دەهێننەوە تا خۆیان لەم قەیرانە دەربازبکەن. بەڵام کاتێ ترامپ و هیتلەر و ئەردۆغان و بارزانی دەبینین دەزانین کە ئەم سیستەمی نوێنەرایەتییە بورژوازییە ناتوانێ تا ئەبەد بە زورنای شەڕی سارد خەڵک فریوبدا.

ئەم دیموکراسیە بورژوازیە لەگەڵ شکستی سیستەمە سیاسیەکەیدا بەرەو ڕوە و ئەگەر ئامادەیی سیاسی و فکری لە خوارەوە لای خەڵکی کرێکار و ژێردەست هەبێ بە گۆڕینی سیستەمی نوێنەرایەتی و پەرلەمانی ئێستای بورژوازی ،ئەوا ئەمڕۆ لە هەمو کات زیاتر زەمینە ئامادەیە و ئەم ئازاد بونە لەم سیستەمە سیاسییەی نوێنەرایەتی بورژوازی بوەتە پێویستیەک بۆ ڕزگاربون لەدەست ناچاری هەڵبژاردن لە نێوان ترامپە توندڕەو و بایدنە میانەڕەوەکاندا.

ئاسۆی بەردەم بزوتنەوەی ڕادیکال و شۆڕشگێڕانەی کرێکاران و توێژە کەم دەرامەتەکان لە ئەمریکا و دنیای ئەمڕۆدا ئەوەیە کە چۆن بزوتنەوەیەکی سیاسی جەماوەری و چ ئاندەیەکی سیاسی و ئابوری جیاواز لە سەرمایەداری خەریکین سازدەکەین، کە نەک هەر لە دەنگدانەکان و ململانێی سیاسی نیوان باڵەکانی بورژوازیدا فشاری خۆی دابنێ بەڵکو دژی هەموو حزب و چینی بورژوازی بتوانێ ڕیزێکی جیاواز و خەباتێکی سیاسی جیاواز نمایش دەکەین تا شکست بە هەموو نوێنەرانی بورژوازی و ترامپەکانیان بهێنین لە مەیدانی دەسەڵات و بەڕێوەبردنی کۆمەڵگەدا.

ئاسۆ کمال. لەندن. ٨ نۆڤەمبەری ٢٠٢٠